

Зурядство-меморіальний музей О.О.Осиповкіна

*Лауреати обласної премії
у сфері образотворчого мистецтва
та мистецтвознавства
імені Олександра Осиповкіна*

Ліричні мотиви
Фелікса
Полонського

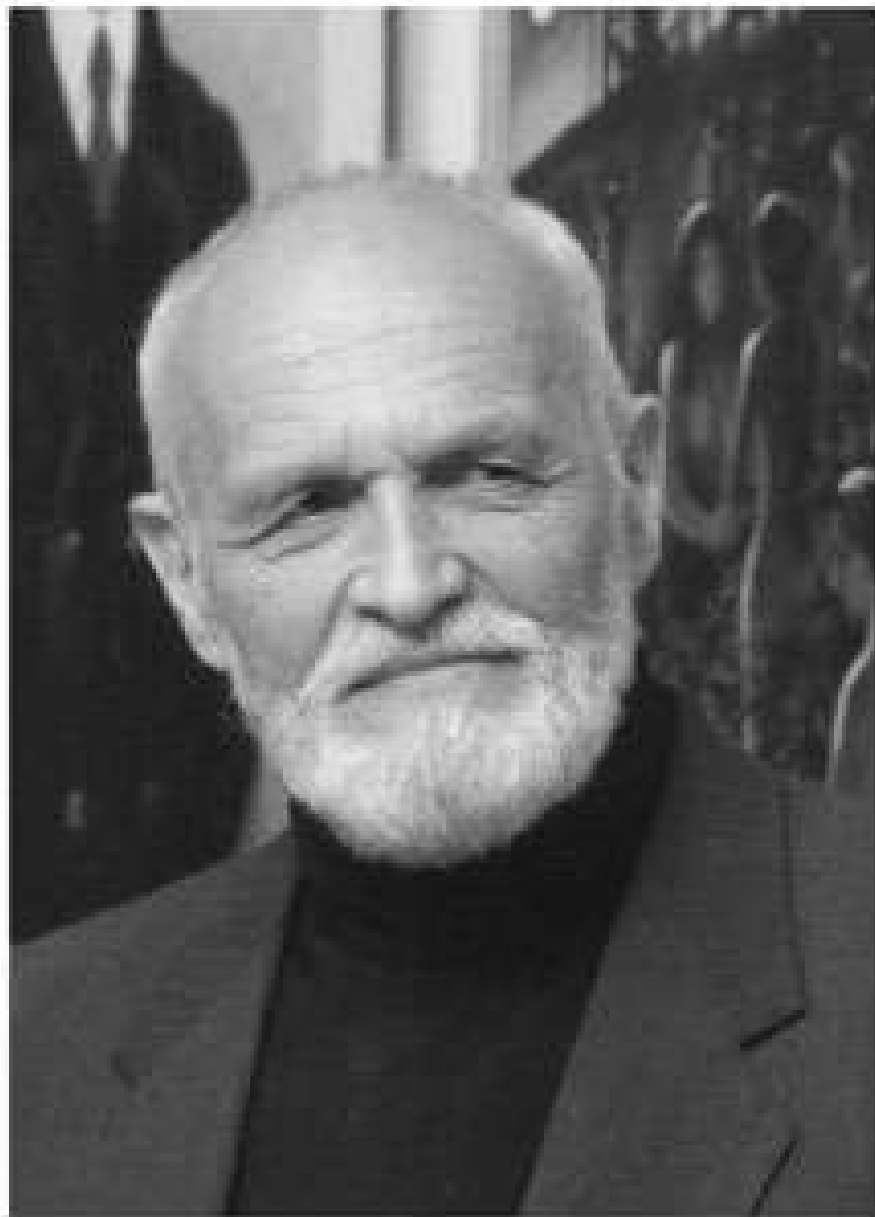

Зимовий ранок. 2002. Полотно, олія. 70x50

Зимнее утро. 2002. Холст, масло. 70x50

Winter morning, 2002. Oil on canvas, 70x50

**Полонський
Фелікс
Михайлович**

ЛІРИЧНІ МОТИВИ ФЕЛІКСА ПОЛОНСЬКОГО

Незалежність Української держави відкрила нові можливості для реалізації свого таланту художникам різних мистецьких поколінь. Художники-оформлювачі радянської епохи часто виявляли свій талант в зовсім неочікуваних сферах, був серед них і Фелікс Полонський, який в основному спеціалізувався на інтер'єрному розпису. В нових умовах суспільного життя художник показав себе як майстер ліричного мотиву, жанрової композиції і декоративного портрету. Фелікс Михайлович Полонський народився 1 січня 1941 року в селі Хмельове Маловисківського району Кіровоградської області. Член Національної Спілки художників України (1994), лауреат обласної премії імені Юрія Яновського (1970) і обласної премії в сфері образотворчого мистецтва та мистецтвознавства імені Олександра Осмьоркіна в номінації «національна традиція» (2007). Свій трудовий шлях розпочав у 1958 році як робітник деревообробного цеху Кіровоградського заводу «Червона зірка», але мрія стати художником не давала спокою. Маючи талант до малювання і студійну освіту, 1962 року влаштовується на роботу до Кіровоградської дільниці Одеського виробничо-рекламного комбінату в якості художника-оформлювача, виконавця виробничих робіт, а в 1964 році їде до міста Іваново в далеку Росію, де вступає на живописне відділення художнього училища. Навчається добросовісно і зацікавлено, про що свідчить диплом з відзнакою, отриманий 1968 року. Відтоді пройшло немало часу, але й по нині художник тепло згадує своїх вчителів з фаху - М.О.Єлісейкіна, С.М.Троїцького, І.Д.Калашникова, які відкрили йому перші секрети професійної мистецької майстерності. Повернувшись до Кіровограда влаштовується в художньо-виробничі майстерні Художнього фонду УРСР (1991-1994 художньо-виробничого комбінату Кіровоградської організації Спілки художників України), яким віддає понад тридцять років творчої праці. Тут він захопився монументальним мистецтвом, зокрема левкасим розписом – технікою, яка дозволяла складати з малих форматів великі монументальні форми. Гра декоративних площин, ритміка чітких ліній і чистота кольору приваблювали і зачаровували. Та все ж це були виробничі замовлення. З 1991 року Фелікс Михайлович віддає весь свій вільний час особистій творчій і виставковій діяльності. Плідно працює в жанрі пейзажу, натюрморту та станкової картини. Тематична палітра художника також досить різноманітна – портрети близьких йому людей, Шевченківська тема, композиції з сучасного життя. Учасник численних всеукраїнських, регіональних, групових, а також зарубіжних художніх виставок. Від 1993 року художник провів шість персональних виставок в місті Кіровограді. Художній салон Кіровоградської обласної організації Спілки художників України (1993, 1999), виставковий центр «Барва» (1996), Кіровоградський обласний художній музей (2002, 2004, 2011) - щоразу представляли на розгляд публіки все нові і нові твори майстра. У 1999 році Фелікс Полонський успішно презентує свою персоналію у місті Вупперталь, Німеччина. У 2007 році за поданням Кіровоградської обласної організації Національної Спілки художників України Фелікс Полонський отримав звання лауреата обласної премії в сфері образотворчого мистецтва та мистецтвознавства імені Олександра Осмьоркіна в номінації

«національна традиція» за твори 2000-х років: «Туман» (2000), «Бабине літо» (2001), «Осінь» (2001), «Зимовий ранок» (2002), в яких яскраво демонструє лірико-романтичні настрої природи. Досліджуючи праці художника за період його індивідуальної творчості, не обтяженої рамками замовних і виробничих тем, можна констатувати, що автор випрацював свій особистий мистецький почерк. Умовність композиційного простору, гра площин, насиченість кольору, об'ємність фарби, нанесеної вертикальними чи горизонтальними ритмічними мазками, формують особливу стилістичну мову художника. Його твори легко пізнаються на виставках за декоративністю, графічністю манери письма, стриманістю кольору, особливістю формального рішення. Пейзажні композиції митця 1990-х років багато в чому нагадують монументальні панно або театральні декорації з можливим розгортанням подальшого сюжету. Деревя, пагорби, красвиди звичних степових мотивів часто неначе застигли в очікуванні дії. Вражаючи глядача своєю відкритістю, іноді навіть плакатністю форм, в той же час зацікавлюють саме своїми прихованими історіями, тайною особливого, невидимого світу, що наявно присутній у цій мистецькій декоративності. Стилізаторство Фелікса Полонського не порушує, а додає нових окреслень класичному реалістичному пейзажу, в якому митець знаходить вираз своїх емоційних почуттів. Найбільш типовими композиціями у творчості художника 1990-х рр. можна вважати пейзажні доробки «Тихо над річкою» та «Вечірній спокій». Остання яскраво відображає як стилістику художньої мови, так і мистецьку логістику того часу загалом. Композиція, яка постає перед нами, є узагальненим пейзажем, конкретно не прив'язаним до місця, але в той же час яскраво відображаючи символічні мотиви, закладені українською народною традицією від XVIII століття. Райський куточок, тиха місцина, де присутнє все, що потрібно для повноцінного життя - і вода, і родюча земля, яка буває квітучою зеленню природи, власна оселя і вечірнє сонце – знак закінчення роботи і можливість відпочинку. Видається неначе ось-ось полине пісня, вкриваючи цей острів мрій мелодією щастя і радості. В пейзажі «Тихо над річкою» навпаки ми бачимо конкретику місцевості, а композиція за рахунок накладання плану на план, площини на площину розгортається динамічно. Темнота воляної гладі неначе дзеркало вбирає в себе відображення навколишнього світу, розкриваючи можливість подальшого руху нашого погляду. Розкидане дерево кулісою авансцени запрошує в саму серцевину композиції картини, де ряди скопаних городів, мовби довгі розстелені рядна, вказують шлях до села, яке розкинулося на високому пагорбі, затишно ховаючись у мерехтінні віт дерев, що хитаються в такт вітру. Стриманий тепло-холодний колорит картини лише підкреслює мінливість стану осіннього «бабиного літа». На початку 2000-х років стилістична мова художника змінюється, кольорова насиченість заміщується більш тонкими тональними розкладками, а манера письма стає м'якшою, зникають відверто рубані, жорсткі форми. Особливо показово ці риси виявляються в зимових красвидах. Але не лише пейзаж цікавить Фелікса Полонського. Художник не стоїть осторонь тих соціальних потрясінь, які відбуваються в Україні, реагуючи на них своїми творами, як, наприклад, в композиції «Помаранчева завірюха», в якій відображені революційні події 2004 року. Художник знаходить свою особливу форму показу власних переживань. В цьому творі ви не знайдете зовнішньої експресії дії, навпаки подія постає як частина буденного життя, як складова існування художника в своєму місті, життя,

яке він хотів би змінити на краще. На тлі величезного стовпища людей - учасників мітингу біля міської ради художник зображує друзів-художників Ю.Гончаренка і Ю.Вінтенка, тим самим означаючи і свою безпосередню участь у події. Елегійно радісний настрій картини визначає колорит твору, різнобарвна маса людей, помаранчеві стрічки і жовто-блакитні державні прапори, виступи мітингуючих, все це об'єднує і врівноважує сніг, який монотонно, великими згустками сніжинок падає на землю. Особливе місце в творчості художника Ф.Полонського займає Шевченківська тематика і взагалі тема життя письменників та літераторів. Результатом такого зацікавлення стала оригінальна портретна галерея - Леся Українка, Сергій Єсенін, Олександр Блок. Відповіддю на події сучасності виглядає портрет Володимира Маяковського. «Говорю тебе, товариш москаль, на Україну зуби не скаль!» - ці слова видатного радянського поета з вірша «Долг Україні» митець цитує в картині не випадково, виявляючи через них і своє власне відношення до реалій суспільного життя. Також героями портретів художника є близькі і дорогі його серцю люди - дружина в картині «Засмучена осінь», онука - «От всякого зла сохрани», автопортрет - «Спогади про Париж», мистецькі образи художників А.Дворського, А.Хвороста, лікаря і поета В.Могилюка. Нині твори Фелікса Полонського зберігаються у фондах Дирекції виставок Міністерства культури України, Кіровоградського обласного художнього музею, художньо-меморіального музею О.О.Ос്മьоркіна та у приватних колекціях.

*Надсєждін Андрій, мистецтвознавець,
провідний науковий співробітник
художньо-меморіального музею О.О.Ос്മьоркіна*

Сутінки. 2009. Картон, олія. 52x84

Сумерки. 2009. Картон, масло. 52x84

Twilight. 2009. Oil on cardboard. 52x84

Згасаюча свічка. 2001. Полотно, олія. 120x110
Угасающая свеча. 2001. Холст, масло. 120x110
Fading candle. 2001. Oil on canvas. 120x110

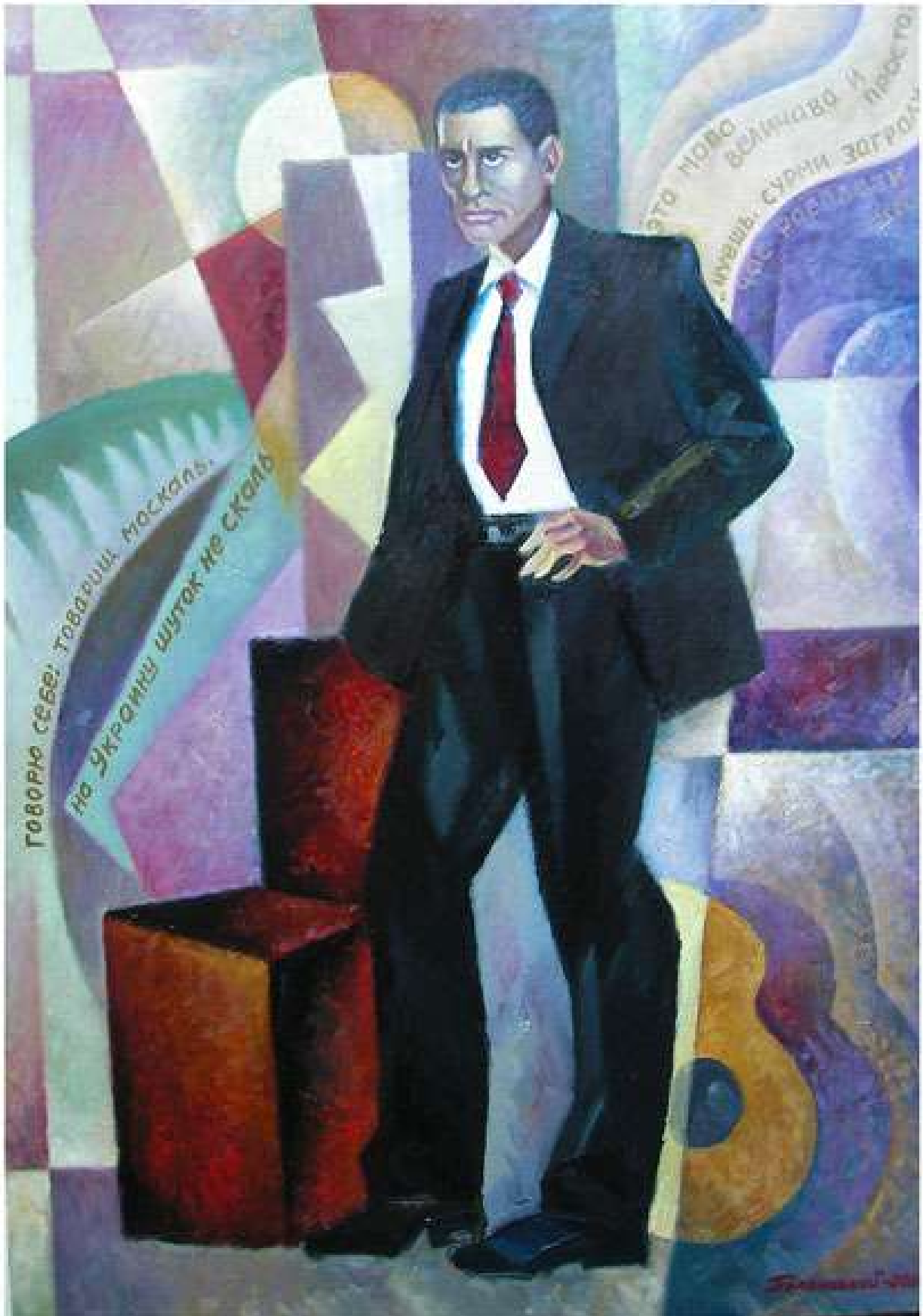
Вечірній спокій. 1991. Полотно, олія. 110x120
Вечерний покой. 1991. Холст, масло. 110x120
Evening calmness. 1991. Oil on canvas. 110x120

Портрет художника А.Дворського. 2006. Полотно, олія. 40x60
Портрет художника А.Дворского. 2006. Холст, масло. 40x60
Portrait of the painter A.Dvorskyj. 2006. Oil on canvas. 40x60

Помаранчева завірюха. 2004. Полотно, олія. 100x75
Помаранчевая вьюга. 2004. Холст, масло. 100x75
Orange blizzard. 2004. Oil on canvas. 100x75

Маяковський. 2011. Картон, олія. 100x71
Маяковский. 2011. Картон, масло. 100x71
Mayakovsky. 2011. Oil on cardboard. 100x71

Засмучена осінь. Портрет дружини. 2010. Картон, олія. 80x60
Печальная осень. Портрет жены. 2010. Картон, масло. 80x60
Sad Autumn. Wife's portrait. 2010. Oil on cardboard. 80x60

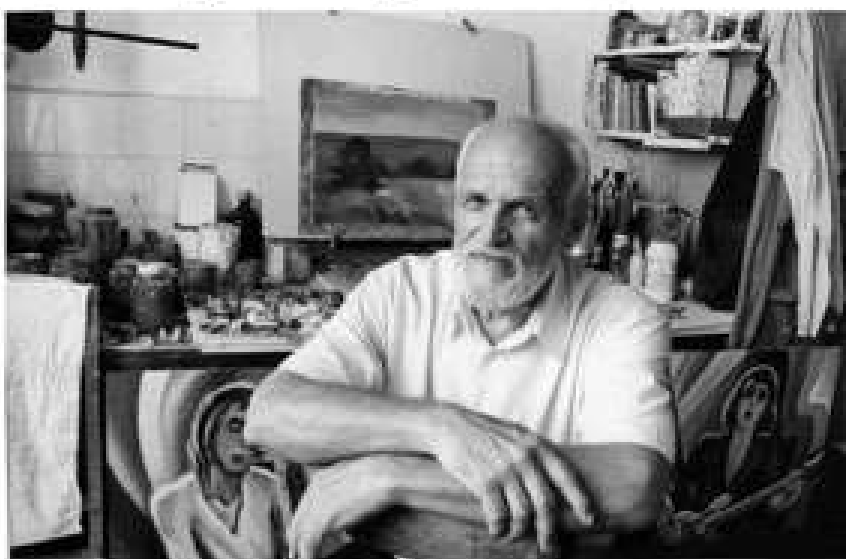
«Від всякого зла збережи». Портрет внучки. 2010. *Картон, олія. 60x80*
«От всякого зла сохрани». Портрет внучки. 2010. *Картон, масло. 60x80*
“Save from all evil”. Granddaughter's portrait. 2010. *Oil on cardboard. 60x80*

Бузок. 2006. *Полотно, олія. 54x54*
Сирень. 2006. *Холст, масло. 54x54*
Lilias. 2006. *Oil on canvas. 54x54*

Полонский Феликс Михайлович

Родился 1 января 1941г. в с. Хмелевое Маловисковского района Кировоградской области. Член Национального Союза художников Украины (1994). Лауреат областной премии имени Юрия Яновского (1970) и областной премии в сфере изобразительного искусства и искусствоведения имени Александра Осмеркина в номинации «национальная традиция» (2007). Награжден Почетным знаком Министерства культуры Украины (2004) и Грамотой Кировоградского областного совета (2011). Закончил с отличием живописное отделение Ивановского государственного художественного училища, Россия (1968), преподаватели по специальности: Н.А.Елисейкин, С.Н.Троицкий, И.Д.Калашников. 1962-1964 гг. - художник-оформитель Кировоградского участка Одесского производственно-рекламного комбината. 1969-1994 гг. - художник-оформитель Кировоградских художественно-производственных мастерских Художественного фонда УССР, с 1991г. художественно-производственного комбината Кировоградской организации Союза художников Украины. Участник областных, всеукраинских и зарубежных художественных выставок – «Выставка произведений кировоградских художников в Толбухино, Болгария» (1978), «Живописная Украина» (1991-2005), «50-летие трагедии Бабьего Яра» (1991), «Голодомор 33» (1993), «Спорт в изобразительном искусстве» (1998), «60-летие Союза художников Украины» (1998), «Осенний салон» (1993, 1994, 2000), «70-летие Союза художников Украины» (2008), «Красочная Украина» (2013). Персональные выставки: в Кировограде – художественном салоне (1993, 1999), областном художественном музее (2002, 2004, 2006, 2011) и за рубежом - в Вуппертале, Германия (1999). В творчестве отдает предпочтение пейзажу и портрету. Произведения хранятся в Дирекции выставок Министерства культуры Украины, Кировоградском областном художественном музее, художественно-мемориальном музее А.А.Осмеркина, частных украинских и зарубежных коллекциях.

Фелікс Полонський у майстерні. Кіровоград. 2007 р.

Polons'kyj Felix Mykhailovych

Born January 1, 1941 in the village of Khmeliove, Malovyskivs'ki district, Kirovograd region. Member of the National Union of artists of Ukraine (1994). Laureate of Regional Award named after Yuri Yanovs'kyj (1970) and Regional Award in fine arts and study of art named after Alexander Osmerkin in nomination "national tradition" (2007). Was awarded Certificates of Merit of the Ministry of culture of Ukraine (2004) and of Kirovograd regional council. Graduated with honours from the Painting Department of Ivaniv'sk State Art College, Russia (1968), instructors: M.Elysejkin, S.Troyits'kyj, I.Kalashnikov. 1962-1964 – designer of Kirovograd department of Odesa manufacturing and advertising enterprise. 1969 – 1994 – designer of Kirovograd art-manufacturing workshops of Art Fund of Ukrainian SSR, since 1991 of Kirovograd art-manufacturing workshops of Kirovograd organization of the Union of artists of Ukraine. Participant of regional, all-Ukrainian and foreign art exhibitions – "Exhibition of works by Kirovograd artists in Tolbukhino, Bulgaria" (1978), "Picturesque Ukraine" (1991-2005), "To the 50th anniversary of the Babyn Yar tragedy" (1991), "Famishment 33" (1993), "Sport in fine arts" (1998), "To the 60th anniversary of the Union of artists of Ukraine" (1998), "Autumn showroom" (1993,1994,2000), "To the 70th anniversary of the Union of artists of Ukraine" (2008), "Colourful Ukraine" (2013). Personal exhibitions: in Kirovograd – in the art showroom (1993,1999), Regional Art Museum (2002,2004,2006,2011) and abroad – in Wuppertal, Germany (1999). Gives preference to landscape and portrait. Artist's works are kept in the Directorate of exhibitions of the Ministry of culture of Ukraine, Kirovograd Regional Art Museum, A.A.Osmerkin Art-Memorial Museum, private Ukrainian and foreign collections.

Голова Кіровоградської обласної ради М.О.Сухомлин вручає Ф.М. Полонському премію ім.О.Осмеркіна в номінації «національна традиція». Художньо-меморіальний музей О.О.Осмеркіна. 6 грудня 2007 р.

Науково-мистецьке музейне видання
«Ліричні мотиви Фелікса Полонського»
із серії каталогів
«Лауреати обласної премії в сфері образотворчого мистецтва
та мистецтвознавства імені Олександра Осмьоркіна».

Премія заснована Кіровоградською обласною радою в 2005р.,
присуджується у трьох номінаціях:
«національна традиція», «новітні спрямування»,
«мистецтвознавство та історія мистецтв»,
вручається в художньо-меморіальному музеї О.О.Осмьоркіна
щорічно 8 грудня в день народження митця.

У виданні використані репродукції творів Ф.М.Полонського
з колекції художньо-меморіального музею О.О.Осмьоркіна,
галереї «Єлисаветград» та з авторського зібрання.

На першій сторінці обкладинки:

Полонський Ф.М. Тихо над річкою. 1994. Полотно, олія. 90x130
на останній:

Полонський Ф.М. Спогади про Париж. 2009. Картон, олія. 100x70

Автор тексту, упорядник, дизайн –
провідний науковий співробітник музею А.М.Надеждин.
Переклад англійською мовою -
науковий співробітник музею А.Ю.Самохвал.

Затверджено на засіданні науково-методичної ради
художньо-меморіального музею О.О.Осмьоркіна
(Протокол №14 від 01.10.2014р.)

Художньо-меморіальний музей О.О.Осмьоркіна.
Кіровоград - 2014 рік.
Наклад 50 прим.

Листопад, 2013. Карман, гуашь, 70x50
Листопад, 2013. Карман, масло, 70x50
Leaf fall, 2013. Oil on cardboard, 70x50

